

מסורת הש"ס

(א) [פי' הר"ן ע"י תמלא
בעצב], (ב) לעיל מב.;
(ג) [פי' הר"ן ע"י תמלא
בדק מו.], (ד) שייך לע"ה.
(ה) ב"ב מ. (ו) ע"י פי' הר"ן
עד סוף המתני לקמן בע"ב
ובדק מו. (ז) ז"ל וס"ק קתני
לה. (ח) ז"ל אית.

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה ושמיהן
אסורין להעמיד וכו'
חמייס וחנוור ולגדל:

מוסף רש"י

קונם לבייתך שאני
בנבס. כל זמן שהיא ביתך,
דְּהוּ דומיא דנכסי עליך,
כיון שמת בעל הבית או
שמכרו לאותו בית לאחר
מותא ליכנס בו, דהשתא
אינו שלו, אבל אמר לבית זה
שאני נכנס, דְּהוּ משמע
נכסא, דקדקא הבית
עליו לעולם, אף על פי
שמת או מכרו לאחר, אסור
ליכנס בו (לעירובי:).

פירוש הרא"ש

אבורים להצמיד תגור
ורחובי הן, דכלל אי ויטלו
הענין געבט אז ער ו
חוקת צדקת
הנחם אלץ אל דמי להלך
ולא עיך להצויר מעט
צדקת פון דעוול ער
היה וואו מעכט: דע
אחד מורד הנא
חאבריו אל רבם חצר-
מסד דעני מלחמי
נקטיו דפוין אה הטור
למסור חלקו להצויר
הצוירן פון שפלות אה
חצויר נכנס סו הוא שפח
אוי יכנס אלץ צדק
שעניו באוירם אל הצוירן
שמה יכנס: אה אחד פן
השוק מורד ר' אה
הצויר דעני חצוירן
עקב נקט קרף ער פן
ול מלך נחם מורד צו
מטעס צדקת: אה ש' לו
מורד תפחית ר' גמ'
מפסם פתח: א' לו אה
דפסית השוק קיימא אה
השעירי ויול אה צוירן:
פת אה שפחם אה
צדקת אלץ אה
שורן אל אהרם פון אה
בזמן שס' ער אל אה
אמר גמ' אז ער אה ו
אמר עליו נעלם: גמ'
בדורו אהרם דעני רבנן.
אמר דענימם דעני רבנן
אז מזה קענו אותם ולא
מקמינן חצוירי אלץ
הצוירי חלקוין
אמין חצוירי אה דעלמא
לעלת אלץ צדקת: רבנן
אחד מורד כ'.
שעמם חצוירי אה מצויר:
אמא אה אהרם אהרם
אמא צדקת:
האור שפחות למסור
חלקוין שאל אה אהרם כ'
ל אה צויר חצוירי:
זכורו למלך:

רעז"י

השותפין פרק חמישי נדרים

ר"ן
מז.

ב א מ״י פ״ו מהלכות
גדרים הלכה ד סמג
לאזין רמב טו״ש ע״ד ס״
רכו סק״ד ז׳
ג ב ג מ״י שם הלכה ה ו
טו״ש שם סק״ד א׳
ד ד מ״י פ״ו מהלכות
גדרים הלכה ז סמג
לאזין רמב טו״ש ע״ד ס״
רכו סק״ד י׳
ה ה מ״י פ״ה שם הלכה
ה ופרק ח הלכה יא
סמג שם טו״ש ע״ד ס״
רכו סק״ד ד׳
ו ו מ״י שם טו״ש ע״ד שם
סק״ד ה׳

תוספות

ז' כל השדה לגמרי אי נמי
דאע"פ דאמר דלא קדשה
וידוע כל הנכסים הללו אבל
ללא הקדים לו שזכו דודאי
הנות משלו מודו ליה רבנן
גא' בהדירו נמי אקרו רבנן
ומיהא צפ' שור שנגח את
ן: תני גודר. שאסר עצמו
כופין המזדר דמאי חטא:

שאין המיעוט המסופק מתחילתו ומתברר לאחר מכן מעבד את הרוב שהיה ברור מתחילתו ומש"ה נהי דבעלמא סקירה לן דדאורייתא אין ברירה פסקין הכא כר' אליעזר בן יעקב דכמי הא ים ברירה ורבנן פליגי עליה דכיון דמכ"מ אתה נריך לומר שהוצרך הדבר עכשיו

שלא היה מתבדר זה מתחלה אפילו
כפי האל גוונא אין צריכה וגמלא
שאין לכל א' בחלקו של חצירו אלא
קנין שעבוד שקונמות מפסיקין אותו.
כן נראה לי: ושנים אפסורין
לעומדי ריחים וסור ולגדל פרנגולין.

דלע"ג דלמרי' צפרק חוקת הצמים
דשותפין אהעמדה כדי לא קפדי מ"מ
אי קפדי יכולין לעבט זה על זה
ואע"פ שדרכן לותר ויתור אסור במודר
הנאה: היה אחד מהן מודר הנאה
מהציון וכו'. היה צבא לא אטריכא
לא לרנץ ולא לר"א צו עיקב דמין
למר וצין למר מה לי נדרו שניהם
לי נדר אחד מהם אלא משום סיפא
נקטה דקטני וכופין הנודר למכור
את חלקו לדוקא כשנדר אחד מהם
משום דכיון דליהו אסור וחבירה
מותר חיישין שמה יתקנה בחבירו
ושתמש בה אף הוא ולפיכך כדי שלא
יכשל כופין אותו למכור. אבל כשנדרו
הנאה זה מזה דשניהם אסורין לא
חיישין דכל חד וחד מזהר בצאוריה.

וכן צאוסר נכסיו על עצמו מהך
טעמא גופא אין כופין אותו למכור
דדוקא בשותפין שגדר אחד מהם הוא
שטופין ואפילו לרבי אליעזר דין עקב
נמי דשרי ליכנס לחצר כופין אותו
למכור לדלידיה נמי איכא למיחש
שמתוך שרואה את חברו מעמיד
ריחים וטונור וכו' אינו רשאי יתמנה

ל איכא טעמא דשמא יתקנא לפי שהוא אסור דדרסות הרגל וחצירי
 דסות הרגל איזו נמי שרי ואי מקנא בחציריה דהעמדת ריחים ליעכב
 שותפין כי האי גוונא לא קפדי זילא ביה מילתא לעכובי דהא הך
 ר' אלח הוא עצמו גרס שגדר למה יעכב חצירו מדבר שאין השותפין
 ריחים יתקנא בו ולומר אעשה כן גם אני: ביה אחד מן הפוק מודר
 א קמא דלדידיה פשיטא אס על חצירו יכול לעכב על אחד מן השוק
 אפילו על אחד מן השוק אין שותף יכול לעכב ולפנינו תראה דעמי
 ואי נכנס לאורן השותף בין שהוא נרץ לעכב או שהשותף נרץ לו
 אחד מן השוק לעצמו שלא לאורן השותף אסור שם הקונו וזו את זו
 עולם. אבל הרא"ה ז"ל כתב דככל ענין שרי ולא נראה לי דצריכי: *

לר' אליעזר בן יעקב דכאנוסים דמו. כלומר דילמא כולהו סבירא
 ור' אליעזר בן יעקב סבר דלא קאסינן אבל בהדירו דלא שיך
 שנגח את הפרה [ויק' לא:] בים ביירה ואין ביירה או דילמא
 מודר הנאה מחזירו ופליגי רבנן. וסתם מודר מחזירו קמני אלמא
 דיה דמודר משמע בין מפי עומא בין מפי אחריס: **אף אמרם שאלמא**
אמאי אמאי כופין לא מינן אינן. וכן תאמר ולימא ליה לעולם בהדירו
 כן שיהא בדין לכופ אדם למכור את שלו מפני שאסור נכסיו
 ואיכא למיחש שמא יכשל. ויש לתמוה על הרב רבינו משה
 [של חזקוני] ואיכא דאמר שיש עליו הראשון ז"ל. ומיהו אם היה
 על חלקו כופין את הרביל למכור חלקו ומפרש בירושלמי
 ועברו עלן ומאן ואילן או מכור חלקן או שרי נדכן. ולא איפשטא
 הריני עילך חרם ומאן עליי פניהם מותרים בדבר של עולי צל ואסורים
 הנכנסת אלמא אפילו בהדירו פליגי מרן רב ר' יונה ז"ל דסתם
 אסורים דאי שריה מודר לא ליית נודר ומרסיה לא פלוג רבנן:

מחלוקת

הוא דפליגי. היכא דנדרו שמיס
זיה מזה דזה אמר לחבירו קונס שאני
נהנה לך וזה אומר קונס שאני נהנה
לך דעכשיו נדרו זה מזה ממש והתם
הוא דקא אסרי רבנן ליכנס לחצר
דחיהו עצמא קאסר עליה אכל הדירו
זיה את זה דכל אחד הדיר את חבירו
ואמר קונס שאמת נהנה לי קונס נכסי
ועליך דמרייהו נהנה לי דכל אחד
אסר ליה חצריה שלא מדעתיה התם
מודו ליה רבנן לר' אליעזר דזה נכנס
לחוך שלו וזה נכנס לחוך שלו: או
דילמא אפילו בהדירו [זה את זה]
נמי פליגי. דלא שנה אנוסין ולי"ש
רוצין: ה"נ מספגרא. דנדרו מיירי
ובנדרו הוא דפליגי דקתני כופין את
הנדר: א' אמרם צלמא דנדרו.
שנדר שלא יהנה מחבירו להכי כופין
דחיהו הוא דאסר אנפשיה: אלא אי
אמרם דהדירו חבירו אמאי כופין
אוסו. הא חיהו לא פשע דמינס
אניס אלא דחייב בנדרו פליגי: ו' כשיש
צדקה כדף חלוקה. ארבע אמות לזה
וארבע אמות לזה וטעמא דמאן
דאסר הואיל ואפשר בחלוקה: אכל
אין צדקה כדף חלוקה דכרי הכי
מוסר. ומאי אפשר ליה למיעבד:

דאדריה אמאי כופין אותו הא מינס אניס א

צו ויבא לעשות כן. וכ"ת בשלמא לרבנן דאסרי ליה אפילו דדריסת מותר ואין צידו למחות אבל לרבי אליעזר בן יעקב מאי איכפת ליה? עליה דהא? כי האי גוונא שותפין יכולין לעבד איכא למימר דכיון סיפא צנדרו זה מזה אוקיימנא לה צנמרא וכיון שצדירו לא גרס לו אלא מקפידין צו הילכך לעכו"ז כסיפא ליה מילתא ומתוך שצדירו מעמם מאחד מהם הנאה הרי זה לא יכנס לחצר. הך צבא לא תנא לא משום ה' דלרביא למימר אלא לאשמועינן רבותא דר' אליעזר בן יעקב תנא ליה ליהלכו דלפלו לרבותא דאשמועינן רבותא. מיהו תנא הרשב"א ז"ל דדוקא כן לפי ששחצו קנוי לכל אחד מהם ולכל מי שצריך להם אבל ליכנס צבוח את החצר לדריסת רגליהם ולכל מי שצריך להם לא הקנו אותם לכלל גב' מי אמרין צנדרו הוא דפליגי רבנן אבל צדדירו מודו ליה רבנן לכו דיש צדירה ומדינא אפילו צנדרו שרי אלא דרבנן סברי קנסאי קנסא שרי מדינא דיש צדירה ואחיה הא דלא צדדנא דלוקי פלוגתאיהם צדדירו שרי פליגי רבנן וכסבריה דרבינא רחמי: ט"ז היה אחד מהם צדדירו צדדירו פליגי: מי נדור מחצירו. כלומר דנודר מי שמועד קדש ויבא להצטרף לצדדירו צדדירו פליגי: לפי שהוא גרס לעצמו אלא אי אמרת דלא נדר צדדירו עסקינן וכי קתני כופין את הנודר את המדיר קאמר יש לומר על צדדירו אבל לנודר עצמו ראי' לכוף דמה הנאה יש לו לאסור על עצמו דבר מיימין וז"ל שכתב דלמדיר הוא שכופין שאע"פ שזה הוא דרך הירושלמי רבי' להדיר כופין אותו למכור והכי תניא בתוספתא (פ"ב ה"ה) היה א' מהם צדדירו וימנין מיקרי רגיל דלמדירו הים [ופיהו ה"צ] עברת לך קמייתא ועברו צדדירו שרי פליגי רבנן אפי' צדדירו. וא"ת וליפשוט ליה מדתנן לקמן (דף קכ"ב) על אלוהה העיר ואחיה דבר של אותה העיר הרחבה והרדף והיינו טעמא משום דלע"ג דמודר אנים כיון דנודר לא אנים ואסור ש

משמע דקדוש שפדלא לא קדשה ויש לומר דודאי מה שהביט שזה יומר מן השכיבות קדוש
 שיש חלקו דודאי בקדשה ויזכר דודאי לביע דודאי מן מקדש השמיכי שבשמינתא דקדשמו דקדשמו
 שיש פסידה מיירי שגמר קבוע בעלמא אבל אל הקדשה שגמר ויזכר מן הקדשה אל שום
 דין דערכינ מיירי בשובר ומזי מקדש משום דסופו לחזור אליה אבל גבי חוב דלא מחזור לו
 שפדקתה לו שבוזר אינו על מקדש כלל: (בגדור הוא דרביי.) דעמנואל אלא וואס
 יזכר אליו דלאטקטין קמיו ולא משפיר דאית לו צריה (בגדורין) קמיו אלא כדכירי אל קנס
 ונזחאה דכיון שאמר הרי אתה עלי חרם קנסין ליה גם על חבירו דככל מקום השוו חכמים
 הכריעו: (דף טז:) אמר כדכירי דרבינ מילי לכו צריה ויפיל תימיר דמילי לכו ר' סוויג (אלא)
 מנכירי: **א**י אבדת בשלמא בגדור היינו דרביי רבין. לפוע שגמר עלו מחבירו ויזכר